

Sygn. akt IV Cz 275/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Jastrzębski

Sędziowie SO: Dorota Curzydło (spr.), Mariusz Struski,

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2013r. w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku K. Z.

z udziałem U. Z.

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia biegłego sądowego J. M.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku, IX Wydział Cywilny, z dnia 5 marca 2013r., sygn. akt IX Ns 548/11

postanawia:

- zmienić zaskarżone postanowienie w pkt 3 w ten sposób, że wskazaną w nim kwotę 39,47 zł tytułem zwrotu części poniesionych wydatków podwyższyć do kwoty 123,42 (sto dwadzieścia trzy złote 43/100),***
- oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.***

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Słupsku przyznał biegłemu sądowemu z zakresu budownictwa J. M. wynagrodzenie w wysokości 2.192,19 zł za sporządzenie pisemnej opinii w niniejszej sprawie, oddalając wniosek biegłego o przyznanie wynagrodzenia w pozostałym zakresie. Nadto w pkt 3 przyznał biegłemu kwotę 39,47 zł tytułem zwrotu części poniesionych wydatków. Sąd Rejonowy powołał się przy ustalaniu należnego biegłemu wynagrodzenia na zmianę przepisu art. 89 uksc, zakwestionował słusność podwyższania stawki wynagrodzenia do 50% oraz nie uwzględnił wydatków nie udokumentowanych przez biegłego.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł biegły sądowy J. M., który nie zgodził się z nieuwzględnieniem podwyższonej stawki wynagrodzenia w kwocie 47,48 zł, jak i wskazał, że nowe przepisy dot. zasad wynagradzania biegłych należy stosować do biegłych, którzy zostali powołani w danej sprawie po dniu 5.11.2012r. Skarżący wniósł o uwzględnienie zażalenia w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało jedynie częściowemu uwzględnieniu.

Przy rozpoznaniu wywiedzionego przez biegłego sądowego J. M. zażalenia przede wszystkim uwzględnić należało zmianę zasad ustalania wysokości należności biegłych dokonaną mocą art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2012.1101), która to na mocy swego art. 12 weszła w życie z dniem 5 listopada 2012r. Istotnym jest też to, że mocą art. 11 przedmiotowej ustawy nowelizującej utracił moc dekret z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445, z 2004 r. Nr 273, poz. 2702, z 2009 r. Nr 221, poz. 1739 oraz z 2011 r. Nr 72, poz. 389). Ponadto na podstawie art. 10 ww. noweli moc obowiązującą utraciło również, lecz już z dniem 6.05.2013r. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz.U.1975.46.254).

Aktualnie zatem obowiązujące zasady określania wysokości należności biegłych określa znowelizowana w powyżej wskazanym zakresie ustawa z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010r., Nr 90, poz. 594 ze zm.), zwana dalej „uksc”. W przywołanym przez Sąd Rejonowy przepisie art. 89 ust. 1 uksc mowa jest o tym, że biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii. Jednocześnie wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 - na podstawie złożonego rachunku (ust. 2). Istotnym jest też to, że wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa (ust. 3).

Uwzględniając ww. przepisy stwierdzić należało, że obecnie koszty przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego w cywilnym postępowaniu sądowym obejmują: 1) wynagrodzenie za wykonaną pracę, 2) wydatki niezbędne dla wydania opinii oraz 3) zwrot kosztów podróży, kosztów noclegu oraz utrzymania w miejscu wykonywania czynności sądowej (art. 90 uksc w zw. z art. 85 uksc).

Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu I instancji w zakresie, w jakim ustalił on wysokość przysługującego biegłemu sądowemu J. M. wynagrodzenia za wykonaną pracę z uwzględnieniem zmian ustawowych obowiązujących od dnia 5.11.2012r. Zważyć należało, że przedmiotowa ustawa nowelizująca nie zawiera przepisów przejściowych, które w sposób odmienny od tego, w jaki uczynił to Sąd I instancji, regulowałyby zasady wynagradzania biegłych - w szczególności w sposób, na jaki wskazuje sam skarżący. W ocenie Sądu II instancji należało zatem przyjąć, że moment wpływu do Sądu opinii wraz z rachunkiem za wykonanie usługi sporządzenia opinii sądowej jest dla Sądu wiążący, nie zaś chwila powołania biegłego do wydania w danej sprawie opinii, która to, jak zresztą uczy doświadczenie życiowe, może być bardzo odległa. Stwierdzić należało, że w istocie dopiero przedstawienie Sądowi przez biegłego rachunku za wydanie opinii wraz z załączoną kartą pracy dowodzi ziszczenia się obowiązku zapłaty za zamówioną opinią. Pozwala ponadto na ocenę skonkretyzowanych warunków płatności – poprzez wyszczególnienie przez biegłego konkretnych kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego (w szczególności wysokości wynagrodzenia, kosztów zużytych materiałów i innych wydatków niezbędnych do wydania opinii). Przed dniem przedłożenia rachunku Sąd nie jest w stanie określić wysokości należności przysługujących biegłemu. Stąd wskazywanie przez skarżącego biegłego, iż winny obowiązywać go stawki wynagrodzenia obowiązujące przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej z dniem 5.11.2012r. nie jest słuszne. Dodatkowo tylko należy zauważyć, że gdyby biegły miał możliwość sporządzenia opinii w pierwotnie wyznaczonym mu przez Sąd Rejonowy terminie, nie doszłoby, w przekonaniu biegłego, do kolizji zasad wynagradzania biegłego.

W konsekwencji powyższego stwierdzić należało, że wysokość przyznanego biegłemu wynagrodzenia została prawidłowo określona – z uwzględnieniem kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, nadto z uwzględnieniem górnej, tj. w wysokości 1,7% podstawy obliczenia, granicy ustalania wysokości wynagrodzenia biegłego – zgodnie z obowiązującym jeszcze w momencie orzekania przez Sąd I instancji § 2 ust. 2 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 18.12.1975r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym.

Sąd II instancji nie podziela stanowiska skarżącego się biegłego, że wysokość stawki należnego mu wynagrodzenia winna zostać ponadto podwyższona o 50%. Zważyć należało, że z istoty funkcji biegłego wynika, iż jest to osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną, wymaganą do pełnienia tej funkcji, w zakresie w jakim deklaruje przy obejmowaniu tej funkcji. Oznacza to, że wydanie opinii w konkretnej sprawie jest tylko zastosowaniem posiadanej wiedzy i doświadczenia do stanu faktycznego sprawy, przy uwzględnieniu zakresu określonego w zleceniu. Nadto, nie kwestionując ani kwalifikacji biegłego, ani faktu bycia przez niego wieloletnim biegłym sądowym, zważyć jednak należało, że wiedza i doświadczenie wymagane od biegłego w niniejszej sprawie należało uznać za typowe dla inżyniera budownictwa, nie wymagające szczególnych kwalifikacji, a sprawę za standardową. Nie oznacza to oczywiście zakwestionowania staranności wykonania opinii, ani nie stanowi merytorycznej oceny przedłożonej przez biegłego J. M. opinii, czy też jej przydatności do rozpoznania sprawy głównej.

Z tych względów Sąd II instancji nie znalazł podstaw do podzielenia w wyżej określonym zakresie zażaleniowej argumentacji biegłego.

Sąd Okręgowy uznał jednak za konieczne wydanie orzeczenia reformatoryjnego w zakresie, w jakim biegły zdołał wykazać wysokość poniesionych przez siebie wydatków. I w tym jednakowoż zakresie argumentacja skarżącego podlegała tylko częściowemu uwzględnieniu. Wskazać bowiem należy, że biegły, poza uznanymi przez Sąd Rejonowy wydatkami związanymi z wysyłką korespondencji oraz kosztami dojazdu w celu dokonania oględzin, dowiódł wysokości poniesionych przez siebie wydatków wyłącznie w zakresie usług kosztów poligraficznych opiewających na kwotę 83,95 zł (vide: paragon – k. 213v). Nie sposób natomiast było uwzględnić wskazywanych wydatków na maszynopisanie. Nie jest to w istocie żaden odrębny wydatek biegłego. Sam zresztą skarżący określa wysokość tego „wydatku” posilkując się odwołaniem do zasad ustalania wysokości wynagrodzenia należnego biegłym za wykonaną pracę. I z tej zatem przyczyny należy wskazać, że maszynopisanie, notabene własnoręczne na komputerze, musiało wchodzić w zakres opracowania opinii. Nie było natomiast wydatkiem oddzielnym biegłego, który przykładowo tę czynność zlecał innemu podmiotowi, tak, jak to miało miejsce w przypadku usług poligraficznych. Z tych przyczyn niemożliwym było uwzględnienie podawanej kwoty 224,90 zł w wydatkach należnych biegłemu do zwrotu. Już tylko marginalnie dostrzec należało, że choć biegły w piśmie z dnia 14.03.2013r. wskazał, że dosyła udokumentowanie poniesionych kosztów w kwocie 321,80 zł, to w istocie wyjaśnił wysokość poniesionych kosztów tylko do poziomu 308,85 zł (vide: pismo biegłego – k. 23).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy mocą art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc orzekł, jak w pkt 1 sentencji o częściowej zmianie zaskarżonego postanowienia Sądu I instancji w pkt 3. W pozostałym zakresie, z przyczyn wyżej określonych, zażalenie biegłego J. M. należało oddalić, o czym orzeczono, jak w pkt 2 sentencji na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.